

Recomandările Camerei de Comerț și Industrie a României în marja preluării Președinției Consiliului Uniunii Europene de către România (2019)

Preluarea Președinției Consiliului Uniunii Europene de către România reprezintă o oportunitate deosebită pentru promovarea acțiunilor prioritare ale statului român, asigurându-și vizibilitatea la nivel regional prin implementarea obiectivelor de interes național și european.

În Tratatul de la Lisabona din 2009 este prevăzut ca președinția Consiliului UE să fie deținută de grupuri de trei state membre - numite triouri - printr-un sistem de rotație pentru o perioadă de 18 luni. Trioul din care va face parte România este alcătuit din: România, Finlanda și Croația.

Pe lângă agenda comună și obiectivele stabilite de triou, România trebuie să lucreze la propriul program, planificat pentru o perioadă de 6 luni.

Din perspectiva mediului de afaceri, România cu sprijinul instituțiilor abilitate are responsabilitatea de a reprezenta interesele și preocupările comunității de business, de importanță strategică pentru buna dezvoltare a economiei statului român, precum și a întregii Uniuni Europene.

Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR), în calitate de principalul reprezentant al mediului de afaceri din România sugerează o serie de priorități și acțiuni, cu recomandarea de a fi luate în considerare în perioada în care România va deține Președinția Consiliului UE. Aceste priorități au fost formulate de către CCIR ținând cont de nevoile mediului de afaceri din România și din Uniunea Europeană, având convingerea că asumarea și promovarea acestor propuneri vor veni în sprijinul comunității de business, asigurând în același timp vizibilitatea țării noastre la nivel înalt.

- INDUSTRIA EUROPEANĂ -

Propunere de prioritate: Creșterea competitivității industriei europene prin creșterea gradului de inovare și digitalizare, reindustrializare, specializare inteligentă și adoptare de tehnologii generice esențiale (key enabling technologies - KETs)

Fundamentarea propunerii: În septembrie 2017, Comisia Europeană și-a manifestat intenția de a lucra îndeaproape cu Statele Membre (SM) în vederea consolidării sectorului industrial european. În acest sens, a fost lansată comunicarea Comisiei privind reînnoirea strategiei privind politica industrială a UE (COM (2017) 479 final), prin care Comisia și-a asumat obiective ambițioase în ceea ce privește sectorul IMM și lanțurile de aprovizionare, impactul avansului tehnologic asupra bazei industriale europene, gradul de inovare industrială, digitalizarea, economia circulară și impactul asupra mediului, comerțului sau educației.

Președinția română a Consiliului Uniunii Europene trebuie să consolideze tema competitivității industriale pe agenda europeană, având în vedere importanța majoră pe care industria o are pentru PIB-ul României - aproximativ 25% în 2017, cu perspective de

menținere a indicatorului la peste 20% în perioada următoare. În același timp, industria românească se confruntă cu o serie de provocări structurale, iar orientarea politicilor UE către competitivitatea industrială este esențială - industria românească are o bază mult redusă comparativ cu 1993 (momentul asocierii României la UE); gradul de inovare este scăzut (România se situează la 34% din media UE în ceea ce privește inovarea, locul 28); nu există o strategie pentru digitalizarea industriei, iar România este situată pe locul 28 în UE în ceea ce privește digitalizarea. Astfel, consolidarea eforturilor la nivelul Uniunii Europene este necesară și, în context național, poate deschide o serie de oportunități pentru industria națională, prin instrumentele, finanțările și sprijinul puse la dispoziție de instituțiile europene, cu scopul de a recupera decalajele dintre industria românească și cea europeană, pe de o parte, și de a asigura o competitivitate sporită a industriei românești în raport cu statele din afara Uniunii Europene pe de altă parte.

Stadiul actual al dosarului european: Dosar nou, propus pe agenda europeană de președinția română a Consiliului UE

Pentru sub-temele aflate deja pe agendă, președinția română va urmări adoptarea legislației aferente pe durata mandatului, dacă este posibil.

Sub-teme ale politicii:

1. Investiții și convergență

Nivelul de dezvoltare a Statelor Membre reprezintă o vulnerabilitate pentru Uniunea Europeană, existând contraste majore între diverse regiuni europene. Asigurarea convergenței regiunilor, într-un grad cât mai ridicat, este posibilă prin investiții publice și private în sectoarele industriale din aceste regiuni.

Acțiuni: redefinirea politicii regionale post-2020 în vederea asigurării finanțării necesare pentru proiectele industriale, în conformitate cu prioritățile tuturor SM (mai degrabă linii de finanțare pentru domenii de investiții și competitivitate decât acorduri de parteneriat separate, cu fiecare guvern al SM)

2. Piața unică digitală

Implementarea unei reale piețe unice digitale este esențială pentru consolidarea pieței interne a Uniunii Europene și pentru valorificarea oportunităților aduse de digitalizare. SM au nevoie să capitalizeze beneficiile.

Acțiuni: adoptarea Regulamentului privind prevenirea geo-blocking (COM/2016/0289 final), adoptarea Regulamentului privind Agenția UE pentru Securitate Cibernetică (COM(2017)477 final), creșterea gradului de digitalizare prin elaborarea de planuri de acțiune pentru fiecare SM, pe baza indicatorilor DESI (elaborat de DG CNECT), incluse în recomandările din cadrul Semestrului European

3. Inovare și adoptarea tehnologiilor generice esențiale (KETs)

Toate SM trebuie să beneficieze de pe urma avantajelor competitive pe care la aduc inovarea și tehnologiile generice esențiale (KETs¹), pentru a putea fi competitive pe plan global. Nivelurile de inovare și adoptare a KETs variază în mod drastic de la stat la stat, iar

---

¹ Comisia Europeană a identificat 6 tehnologii generice esențiale pentru asigurarea inovării la nivelul industriei: micro și nanoelectronica, nanotehnologia, fotonica, materialele avansate, biotehnologia și tehnologiile avansate de producție (COM(2009)0512 final).

președinția română trebuie să pledeze, pe de o parte, pentru dezvoltarea acestui domeniu, dar și pentru o creștere a statelor mai puțin inovative.

Acțiuni: colaborare între Consiliul UE și Comisia Europeană (DG GROW) în vederea includerii roboticii și inteligenței artificiale în rândul KETs, elaborarea unei comunicări a Comisiei cu privire la adoptarea KETs la nivelul SM, consolidarea instrumentelor de sprijin pentru stimularea inovării în toate SM

4. Abilități pentru industria 4.0

Schimbările aduse de evoluția tehnologică vor genera locuri de muncă inexistente în prezent (peste 70% dintre sarcinile efectuate astăzi de oameni riscă să fie automatizate în viitor). Președinția română trebuie să promoveze o agendă orientată către pregătirea forței de muncă europene în contextul provocărilor tehnologice, ca măsură de a combate șomajul, lipsa forței de muncă calificate sau ineficiența sistemelor educaționale europene.

Acțiuni: revizuirea Concluziilor de la Riga (2015) privind recomandările referitoare la educația vocațională și tehnică (VET) 2015-2020, propunerea unui regulament european privind implementarea VET la nivelul SM, prin parteneriate între educație și afaceri

- ÎNTREPRINDERI MICI ȘI MIJLOCI -

Propunere de prioritate: Sporirea oportunităților extracomunitare pentru întreprinderile mici și mijlocii

Fundamentarea propunerii: În calitate de cea mai mare economie a lumii, UE este principalul actor în comerțul și investițiile la nivel global, domenii care necesită a fi aprofundate în continuare. Prosperitatea europeană depinde de un sistem economic deschis și bazat pe norme, în condiții de concurență echitabilă, pe care diplomația economică a UE va continua să le promoveze. Printre elementele constitutive ale comerțului mondial liber se numără și acordurile de liber schimb cuprinzătoare cu SUA, Japonia, Mercosur, India, Australia și Noua Zeelandă aflate în curs de negociere cu Uniunea Europeană. Întrucât noua generație de acorduri comerciale contribuie la intensificarea comerțului de bunuri, a serviciilor și investițiilor, acestea vin în sprijinul, cu precădere a IMM-urilor, creând oportunități și locuri de muncă atât pentru exportatori, cât și pentru importatori.

Din aceste considerente, este important ca România, un stat membru UE care se bazează în proporție de 85% pe comerțul intracomunitar, în perioada deținerii Președinției Consiliului UE să susțină ferm intensificarea procesului de negociere a termenilor acordurilor de liber schimb între UE și Mercosur, India, Australia și Noua Zeelandă. Întrucât în data de 8 decembrie 2017 UE și Japonia au încheiat negocierile pentru Acordul de Parteneriat Economic există șanse mari ca până în anul 2019 acesta să fie deja semnat de părți, urmând a fi ratificat și implementat, iar România din poziția pe care o va deține în primul semestru din 2019, va putea juca un rol deosebit în promovarea beneficiilor acestuia în rândul mediului de afaceri european.

- AFACERI EXTERNE ȘI APĂRARE -

Propunere de prioritate: Parteneriatul Estic - pentru mai multă securitate, stabilitate și prosperitate

Fundamentarea propunerii: Parteneriatul Estic (PaE) înființat în anul 2009, vizează proiectarea în regiune a unui climat de securitate, stabilitate democratică și progres

economico-social, printr-o mai puternică asociere politică și integrare economică, precum și prin facilitarea apropierei statelor partenere (Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Moldova și Ucraina) de valorile și normele UE, în conformitate cu aspirațiile și capacitatea individuală a acestora.

România în calitate stat membru UE, care împărtășește capitole din istorie cu statele partenere PaE și care se învecinează direct cu o parte dintre acestea are responsabilitatea morală de a-și exprima și oferi sprijinul pentru apropierea acestor țări de Uniunea Europeană.

Preluarea Președinției Consiliului UE de către România în 2019 coincide cu anul în care va avea loc cel de-al cincilea summit și forum de afaceri al PaE. Summit-ul politic și forumul de afaceri al Parteneriatului Estic au loc o dată la doi ani. De regulă, aceste evenimente sunt coordonate și organizate de statele care dețin Președinția Consiliului Uniunii Europene. Întrucât România va fi prima țară din triou (România, Finlanda, Croația) care va efectua exercițiul președinției, are posibilitatea de a propune organizarea celor două evenimente importante ale Parteneriatului Estic pe mandatul său. Organizarea cu succes a celor două acțiuni ale PaE va aduce un important capital de imagine statului român la nivel european, dovedind, astfel, implicare, responsabilitate și maturitate în sprijinirea integrării economice a statelor din vecinătatea estică.

Acțiune prin intermediul căreia Camera de Comerț și Industrie a României va susține această prioritate:

Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR), în calitate de principalul reprezentant al mediului de afaceri din România, dispune atât de voință, cât și de expertiză pentru a se propune principalul organizator al celui de-al cincilea Forum de afaceri al Parteneriatului Estic. Facilitarea și sporirea integrării economice, energetice și securitare ale statelor PaE cu Uniunea Europeană sunt subiecte de interes deosebit care vor fi pe larg abordate în cadrul forumului de afaceri din 2019.

- ENERGIE -

Propunere de prioritate: Întărirea securității energetice la nivel european prin sporirea capacităților de interconectare și diversificarea rutelor de aprovizionare

Fundamentarea propunerii: Conform obiectivelor prevăzute în Politica Energetică a Uniunii Europene, securitatea aprovizionării energiei, indiferent de sursa sa, reprezintă o prioritate la nivel european.

Securitatea energetică poate fi asigurată dacă sunt îndeplinite câteva elemente fundamentale: surse de aprovizionare diversificate; capacități de înmagazinare; rețele energetice interconectate și mecanisme care să asigure o bună comunicare între statele membre, precum și un cadru legislativ comun care să fie respectat de fiecare stat membru UE.

Dependența energetică a UE provenită din importuri este presantă, importând aproximativ jumătate din energia sa la un cost de aproximativ de 350 miliarde de euro anual. Întrucât multe state membre sunt puternic dependente de un singur furnizor, această dependență le face și mai vulnerabile în fața sistărilor de energie, cauzate de dispute politice, comerciale sau de natură logistică. Deși în comparație cu alte state membre UE, România importă cantități reduse de energie este, totuși, îngrijorător faptul că gazul importat de statul român provine în proporție de 90,1% de la un singur furnizor, Federația Rusă. Aceași situație este și în cazul resurselor de cărbune importate, 72,4% provenind din Rusia, în timp ce resursele de petrol sunt importate, în proporție de 62,4%, dintre care - 43,8% din Rusia și 42,7% din Kazakhstan.

Deoarece România este unul dintre membrii UE slab interconectați în domeniul energetic, este deosebit de important ca președinția română a Consiliului UE să susțină această prioritate.

În acest context, România ar trebui să promoveze sporirea investițiilor în vederea creșterii capacității de interconectare la nivelul statelor membre UE. Un instrument european foarte util în acest sens, care îmbunătățește cadrul investițional pentru interconectări sunt Proiectele de Interes Comun (PCI) propuse de Comisia Europeană. Aceste proiecte cheie de infrastructură, transfrontaliere au obiectivul de a ajuta Uniunea Europeană să atingă atât obiectivele propuse în politica energetică, cât și cele care țin de schimbările climatice: energie accesibilă, sigură și durabilă pentru toți cetățenii, precum și decarbonizarea pe termen lung a economiei, în conformitate cu Acordul de la Paris.

Acțiuni prin intermediul cărora Camera de Comerț și Industrie a României va promova această prioritate:

- Forumul de afaceri organizat cu ocazia Summitului Inițiativei celor trei mări (3SI), care va avea loc în toamna anului 2018. Întrucât unul dintre domeniile prioritare ale 3SI prevede întărirea conexiunilor energetice între statele din regiune prin intermediul proiectelor susținute la nivel european, CCIR va promova proiectele energetice de interes atât pentru România, cât și pentru statele din regiune.
- Forumul de afaceri al Parteneriatului Estic (PaE), eveniment pe care CCIR intenționează să îl organizeze în primul semestru din anul 2019, sub egida Președinției române a Consiliului UE. Având în vedere că unul dintre domeniile prioritare ale PaE se referă la conectivitate, eficiență energetică, mediu și schimbări climatice, iar o parte din statele PaE (Ucraina, Moldova, Armenia, Georgia) sunt vulnerabile din punct de vedere energetic, din cauza dependenței de un singur furnizor, acestea trebuie angrenate în proiectele de interconectare promovate de UE. Acest subiect este deosebit de important în cazul Ucrainei, deoarece 70% din gazul rusesc care ajunge în Europa tranzitează teritoriul ucrainean, iar sistarea exportului de gaze pe ruta ucraineană ar afecta în mod direct statele membre UE, după cum s-a întâmplat în 2006 și 2009. Pe de altă parte, Azerbaidjan este statul membru PaE care poate contribui la securitatea energetică a UE odată ce Coridorul de Gaze Sudic va fi finisat. Acest proiect are capacitatea de a asigura, pe termen lung, 20% din necesarul de gaze naturale ale UE, devenind a 4-a axă de diversificare a gazelor importate de UE. Totodată, este important ca și interconectorul de gaze AGRI să fie susținut la nivel european, întrucât are un potențial deosebit de mare asupra securității energetice europene, prin faptul că va deveni cea mai scurtă rută între câmpurile de gaze din Marea Caspică și piața europeană.

Propunerile Camerei de Comerț și Industrie a României au fost prezentate și susținute în cadrul grupurilor de lucru organizate de Ministerul Afacerilor Externe - Ministrul delegat pentru afaceri europene - cu ocazia Forumului de consultare publică, comunicare și dezbateri în vederea pregătirii și exercitării Președinției României la Consiliul Uniunii Europene „EU-RO 2019”.